

Landskapet i nord

”Gjennomføring av Den europeiska Landskapskonvensjonen i kommunene på Nord-Kalotten” – Konferansen 7.-9.9.2011, Enare, Finland

NOORA RAASAKKA | SARI SIVONEN (ed.)

Landskapet i nord

”Gjennomføring av Den europeiska
Landskapskonvensjonen i kommunene på Nord-Kalotten”-
Konferansen 7.-9.9.2011, Enare, Finland

NOORA RAASAKKA
SARI SIVONEN (ed.)

Friskrivning

Denne rapporten er gitt ut med finansiell støtte fra Nordisk ministerråd. Innholdet i rapporten avspeiler imidlertid ikke nødvendigvis Nordisk ministerråds synspunkter, holdninger eller anbefalinger.

norden

Nordisk råd

www.norden.org

REPORTS 48 | 2012

LANDSKAPET I NORD

**”GJENNOMFØRING AV DEN EUROPEISKE LANDSKAPSKONVENSJONEN
I KOMMUNENE PÅ NORD-KALOTTEN”-
KONFERANSEN 7.-9.9.2011, Enare, Finland**

Lapplands nærings-, trafikk- og miljøsester

Brett: Eerika Niemelä

Perm bilde: Tapio Heikkilä

Trykkeri: Kopijyvä Oy

ISBN 978-952-257-539-5 (painettu)

ISBN 978-952-257-540-1 (PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2846 (painettu)

ISSN 2242-2854 (verkkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-257-540-1

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus

Innhold

VELKOMMEN TIL KONFERANSEN	5
Timo Tanninen	
DEN EUROPEISKE LANDSKAPSKONVENSJONEN I FINLAND.....	7
Tapio Heikkilä	
ET VELKOMSTBUDSKAP FRA ARRANGØREN	10
Erkki Kantola	
TALE HOLDT AV STEFAN MIKAELSSON VED ELC, ENARESJØEN 9.9.2011	11
Stefan Mikaelsson	
DEN EUROPEISKE LANDSKAPSKONVENSJONEN:10 ÅR MED INTERNASJONALT SAMARBEID	15
Maguelonne Déjeant-Pons	
INTERNASJONALT OG GRENSEREGIONALT SAMARBEID - EN MULIGHET FOR BEDRE LANDSKAP	27
Jean-François Seguin	
DEN EUROPEISKE LANDSKAPSKONVENSJONEN I SVERIGE – FORVENTNINGER OG INTENSJONER.....	33
Jerker Moström	
GJENNOMFØRINGEN AV DEN EUROPEISKE LANDSKAPSKONVENSJONEN I NORGE MED FOKUS PÅ PLANLEGGINGSUTFORDRINGER I FORVALTNINGEN AV LANDSKAPETS VERDIER.....	38
Kristin Nordli og Liv Kirstine Mortensen	
EN REINSDYRSGJETERS KULTURLANDSKAP: MINNET, SANSENE OG ETIKKEN	45
Marie Roué	
PLANLEGGING AV AREALBRUK, LANDSKAP I NORD OG VINDKRAFT	51
Timo Jokelainen	
REGIONAL OG LOKAL DELTAKELSE OG SAMARBEID I Å GJENNOMFØRE DEN EUROPEISKE LANDSKAPSKONVENSJONEN - ERFARINGEN TIL LANDSKAPSOBSERVATORIET I CATALONIA.....	55
Pere Sala	
LANDSKAP OG MENNESKERS HELSE - KONFERANSENS FRAMGANGSMÅTE: GJENNOMFØRINGEN AV DEN EUROPEISKE LANDSKAPSKONVENSJONEN I NORDKALOTTKOMMUNENE.....	67
Eeva Karjalainen	

DET ARKTISKE LANDSKAPET SOM EN LEVENDE EUROPEISK ARV 72

Bas Pedroli

**FLOTTE BYGDER I NORDLIG LANDSKAP -KAIRALA - LUIRO
LANDSKAPSOMRÅDE ET EKSEMPEL PÅ GJENNOMFØRING AV DEN
EUROPEISKE LANDSKAPSKONVENSJONEN PÅ LOKALT NIVÅ 78**

Merja Lipponen

KONKLUSJONER 86

Noora Raasakka

VEDLEGG

**VEDLEGG 1 STATUS FOR DEN EUROPEISKE
LANDSKAPSKONVENSJONEN.....88**

REGIONAL OG LOKAL DELTAKELSE OG SAMARBEID I Å GJENNOMFØRE DEN EUROPEISKE LANDSKAPSKONVENSJONEN - ERFARINGEN TIL LANDSKAPSOBSERVATORIET I CATALONIA

Pere Sala

Catalonia har mange forskjellige slags landskap, og heldigvis er landskap nå mer et tema for generell interesse som går ut over spesialistområder. Det holder på å bli en fundamental del av territorial planleggingspolitikk og enda mer sektorpolitikk av sosial og kulturell karakter. Presetansjonen min tekst vil utvikle seg i to deler. Den første delen beskriver i generelle begreper det institusjonelle og regulerende rammeverket som ligger under samarbeidet om landskap i Catalonia. Den andre delen viser noen eksempler på disse erfaringene som er utviklet av landskapsobservatoriet i Catalonia. Til slutt behandles noen av utfordringene vi står overfor på dette området i dag i siste del av dokumentet.

Institusjonelt og regulerende rammeverk for samarbeid om landskap

Det katalanske parlamentet sluttet seg til Den europeiske landskapskonvensjonen (ELK) i desember 2000, to måneder etter at den ble godkjent. Fem år senere vedtok dette katalanske myndighetsorganet lov 8/2005 om vern, forvaltning og planlegging av landskap, og opprettet Landskapsobservatoriet i Catalonia. Loven er den grunnleggende regelen og referansen som den katalanske regjeringens landskapspolitikk er basert på. Loven er en trofast refleksjon av målene og ånden i den Europeiske landskapskonvensjonen og gir på denne måten

Bilde 1. Landskapsobservatoriets kontor.

Bilde 2. Deltakelse og samarbeid i å gjennomføre ELK i Catalonia. Landskapsobservatoriets bidrag til forpliktelsene i ELK.

Bilde 3. Landskapskataloger i Catalonia

det katalanske landskapet lovbeskyttelse og oppretter riktige instrumenter for å konfrontere utfordringene og garantere kvaliteten på landskapet.

Fem aspekter ved loven fremmer deltakelse og samarbeid. For det første er loven klar og svært lett å forstå for både vanlige borgere, foreninger og institusjoner. For det andre er loven praktisk og konkret, og resultatene er svært enkle å se. For det tredje er loven positiv heller enn begrensende og straffende, noe som gjør den akseptabel for alle parter. For det fjerde har loven en egenskap som går på tvers av den: sel om loven er utviklet på grunnlag av byplanleggingspolitikk, åpner den også døren til en progressiv tilpasning til en hel integrering av landskapet inn i alle områder av regjeringens handlemåter. Til slutt garanterer loven offentlig og sosial deltakelse og samarbeid.

Det første og mest synlige resultatet av landskapsloven var opprettelsen av Landskapsobservatoriet i Catalonia (www.ctpaistge.net), som har vært i drift siden 2005. Landskapsobservatoriet ble opprettet som rådgivningsorgan for regjeringen i Catalonia og for å vekke samfunnet til bevissthet om saker som angår landskapet. Observatoriet har blitt et møtested mellom administrasjon (på alle nivåer), universiteter, profesjonelle grupper og hele samfunnet angående alt som er tilknyttet landskap. Hovedfunksjonene er å samarbeide med den katalanske administrasjonen om iverksettelse av ELK, noe som gjør det katalanske samfunnet oppmerksomme på hvor viktig det er med landskap og retten til å glede seg over det; og fungere som sentrum for forskning, dokumentasjon, tanke og handling om landskapet.

Observatoriets struktur og organisasjon er viktig for å fremme samarbeidsånd og deltakelse. Man kan nevne tre aspekter angående dette. For det første er landskapsobservatoriet et offentlig konsortium, med en egen juridiske person. Dette gir observatoriet en åpen karakter, og gjør det svært fleksibelt i sine funksjoner og aktiviteter. For det andre sammensetningen av observatoriet, som har over tretti offentlige og private institusjoner samlet i styringsorganet (www.catpaisatge.net/eng/observatori_organigrama.php). Observatoriet har også et rådgivningsorgan som består av flere økonomiske, forretningsmessige og sosiale grupper, som vel som akademikere som engasjerer seg for temaet. Denne sammensetningen muliggjør en dynamisk dialog mellom medlemmer av de utøvende organene og rådgivningsorganene, med stemmer som kommer inn fra forskjellige steder og ofte med motstridende interesser. Til slutt ligger observatoriet halvveis mellom det sivile samfunnet og administrasjonen. Dette er interessant i den grad det kan gi administrasjon råd om hvordan den kan skissere opp landskapspolitikk for territoriet, mens det samtidig kommuniserer bekymringer som samfunnet føler.

Vi er fortsatt svært langt fra slike europeiske land som Frankrike, Nederland eller Storbritannia, som har en befolkning som er mer landskapsbevisst og lover som ligger mange år foran våre, men man kan ikke nekte for at med vedtaket og iverksettelsen av landskapsloven har Catalonia tatt et langt skritt framover.

Noen erfaringer med landskapsobservatoriet angående deltakelse og samarbeid med å iverksette ELK.

Siden landskapsloven i Catalonia ble godkjent, har landskapspolitikken i Catalonia fått stadig mer erfaring, selv om man fortsatt står overfor mange utfordringer. Under finner du noen eksempler på lokal deltakelse og samarbeid i Landskapsobservatoriets gjennomføring av ELK. For flere detaljer, se observatoriets nettsted (www.catpaisatge.net/eng/activitat.php). Hvis vi tar i betraktning at målet med denne publiseringen var å åpne opp en debatt om gjennomføringen av ELK, har erfaringene fra lokale deltakelse og samarbeid blitt gruppert i henhold til de viktigste forpliktelsene i Den europeiske landskapskommisjonen, noe som er listet opp i bilde 2.

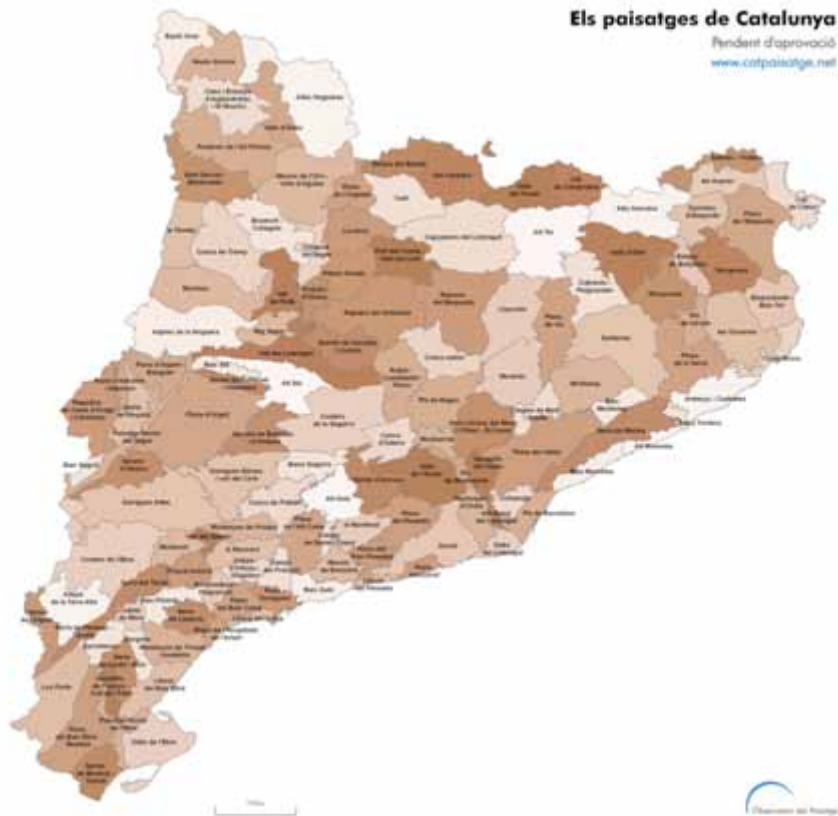
De første to forpliktelsene (ansvarsfordelling og anerkjennelse av landskap i jussen) har alt blitt presentert i den første delen av dette dokumentet.

Identifikasjon, vurdering og definisjon av kvalitetsmål for landskap

En av forpliktelsene i ELK og selve grunnlaget for enhver landskapspolitikk er å lære mer om landskap, om alle landskap. Landskapskataloger (www.catpaisatge.net/eng/cataleg.php) er verktøyet som brukes til dette formålet i Catalonia. Landskapskataloger brukes til å føre målsetninger for landskap inn i romlig planlegging i Catalonia, så vel som inn i sektorpolitikk, med samarbeid og deltakelse fra alle de sosiale aktørene som er aktive i området.

Man må understreke visse aspekter ved katalogene:

- Observatoriet holder på å lage sju landskapskataloger for å føre målet for landskapskvalitet inn i de sju territoriesoneplanene som regjeringen også holder på å lage.
- Et av de første hovedresultatene av landskapskatalogene er kartlegging av landskapsenheter (eller landskaper), eller områder som har samme landskapskarakter. Disse landskapene er viktige fordi de utgjør de grunnleggende territorieenheter som spesifikk landskapspolitikk brukes på. Man har påvist at disse enhetene er hovedmøteplassen for offentlig debatt om opplevde og oppfattede landskap (http://www.catpaisatge.net/eng/cataleg_mapa.php).
- Landskapskatalogene studerer også utviklingen av historiske landskaper.
- De identifiserer også åpenbare og latente verdier (estetiske, økologiske, historiske, kulturelle, symbolske) som tilskrives landskap av sosiale aktører og offentligheten. Offentlig samråd har i stor grad bidratt til å identifisere disse verdiene.
- Landskapskatalogene studerer dynamikken i landskapet, så vel som de naturlige og sosioøkonomiske faktorene som påvirker dets evolusjon og forandring.
- Ved hjelp av offentlig samråd identifiserer de også viktige ruter og områder som landskapet kan observeres fra.
- Offentlig samråd er et grunnleggende aspekt i landskapskatalogene.

Bilde 4. Kart over landskapene i Catalonia

Dette er spesielt tilfelle

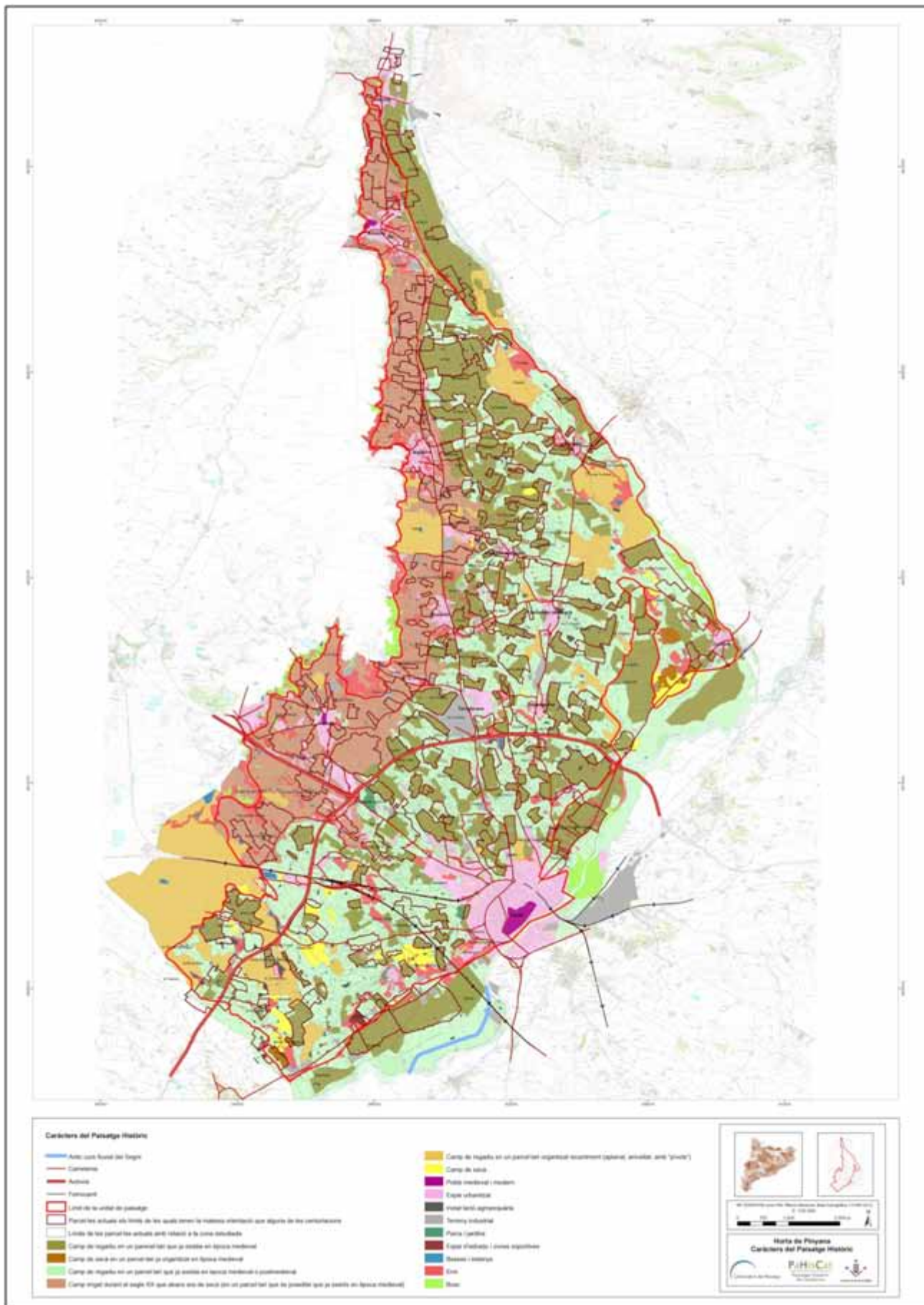
for hvordan enkeltpersoner og interessenter oppfatter landskapet (særlig de aspektene ved det som ikke kan berøres, for eksempel følelse av rom, eller sanseopplevelsene og følelsene et landskap forårsaker). Under hele forberedelsesprosessen ble det brukt forskjellige instrumenter, slik som dybdeintervjuer med de viktigste aktørene i landskapet, konsultering med eksperter (for eksempel meninger om kart etc.), arbeidsøkter med personer fra lokalområdet, nettkonsultasjoner med Landskapsobservasjoner, noe som blant annet ga over 5000 meninger, eller meningsmålinger.

Ved siden av å bidra til kunnskap om landskap, definerer landskapskatalogene mål for landskapskvalitet, skaffet fra ekspertanalyser og offentlig deltakelse. Som sitt første referansepunkt defineres landskapets kvalitetsmål for hele Catalonia (<http://www.catpaisatge.net/eng/objectius.php>). På et andre nivå defineres mål for territorieambisjonene for hver landskapskatalog. I siste omgang defineres mål for hver landskapsenhet. Alle disse kvalitetsmålene gir opphav til mange kriterier og handlinger som må bidra til å nå dem. Kriterier og handlinger har som siktemål ikke bare å verne landskap, men også forvaltning og planlegging.

Landskapskatalogene, sammen med offentlig deltakelse, er dermed hovedverktøyet for å bli kjent med landskapet til byene i Catalonia. Som supplement til landskapskatalogene har observatoriet arbeidet på PaHisCat, et prosjekt basert på utviklingen av historiske landskaper, utført i samarbeid med den katalanske regjeringen og Universitetet i Lleida. Prosjektet har blitt anvendt på fire av de 135 landskapene i Catalonia. PaHisCat-prosjektet har stort potensial som retningslinje for politikk for kultur, byer og kulturarv, så vel som for bruk innen utdanning.

Bilde 5. Offentliggjøringen av Landscape and Public Participation beskriver og vurderer redskapene som har blitt brukt i landskapskatalogen, noe som oppretter nøkkelelementer som må tas med i beregningen når man utfører en deltakelsesprosess av denne typen (www.catpaisatge.net/eng/documentacio_doc_1.php)

Bilde 6. Kart over den historiske karakteren til landskapet Horta de Pinyana

Integrasjon av landskap i politikk

En av hovedutfordringene til ELK er å få landskap inn i politikk. Denne utfordringen krever antakelig mest koordinering av de forskjellige, involverte sektorene. Jeg vil nå presentere fire hendelser som foregår i Catalonia på lokalt nivå:

- Så snart landskapskatalogene godkjennes av ministeren for land og bærekraft, bruker regjeringen mål for landskapskvalitet for å vedta obligatoriske landskapsdirektiver for romlig planlegging (www.catpaisatge.net/eng/directrius.php), for de sju soneplanene som man forbereder. Dette fremmer på sin side permanent kontakt mellom landskapsobservatoriet, den katalanske regjeringen og kommunene som påvirkes. Overføringen av målene for landskapskvalitet til landskapsdirektiver fins allerede, men den er samtidig en av de viktigste utfordringene.
- Observatoriet samarbeider med og støtter de andre departementene, byrådene og andre kulturautoriteter, ved å bruke informasjon fra landskapskatalogene, for eksempel for turisme og kulturpolitikk, politikk for romplanlegging eller for å skape nettverk av utkikkspunkter, blant annet.
- Observatoriet samarbeider med regjeringen i å bestemme retningslinjer for å integrere forskjellige typer handlinger og prosjekter inn i landskap, etter at man har kommet til enighet med de viktigste økonomiske sektorene som er med i de aktuelle områdene. Eksempler omfatter retningslinjer for å integrere industriområder og landbruksbygninger.
- Økonomisk politikk er svært viktig i dagens økonomiske resesjon, og landskap er en positiv ressurs for økonomisk aktivitet, så lengde den ikke blir en salgbar vare som skader dens naturlige, sosiale og kulturelle verdier. Observatoriet har gjennomført en serie initiativer i denne retningen: samarbeidet med forsikringsselskapet RACC eller bondeorganisasjonen Unió de Pagesos; å opprette bånd til arbeidsgiverorganisasjonen Foemtn Del Treball for å diskutere hvordan landskapsvern, forvaltning og planlegging kan bidra til jobbskaping; undertegne en avtale med arbeidsgiverorganisasjonen EURAM som prøver å inkludere landskapsverdier i sine respektive økonomiske aktiviteter; eller skape synergier med viktige vin- og druedyrkingssektorer i Catalonia, i overbevisning om at landskapskvaliteten vil bidra til denne aktiviteten.

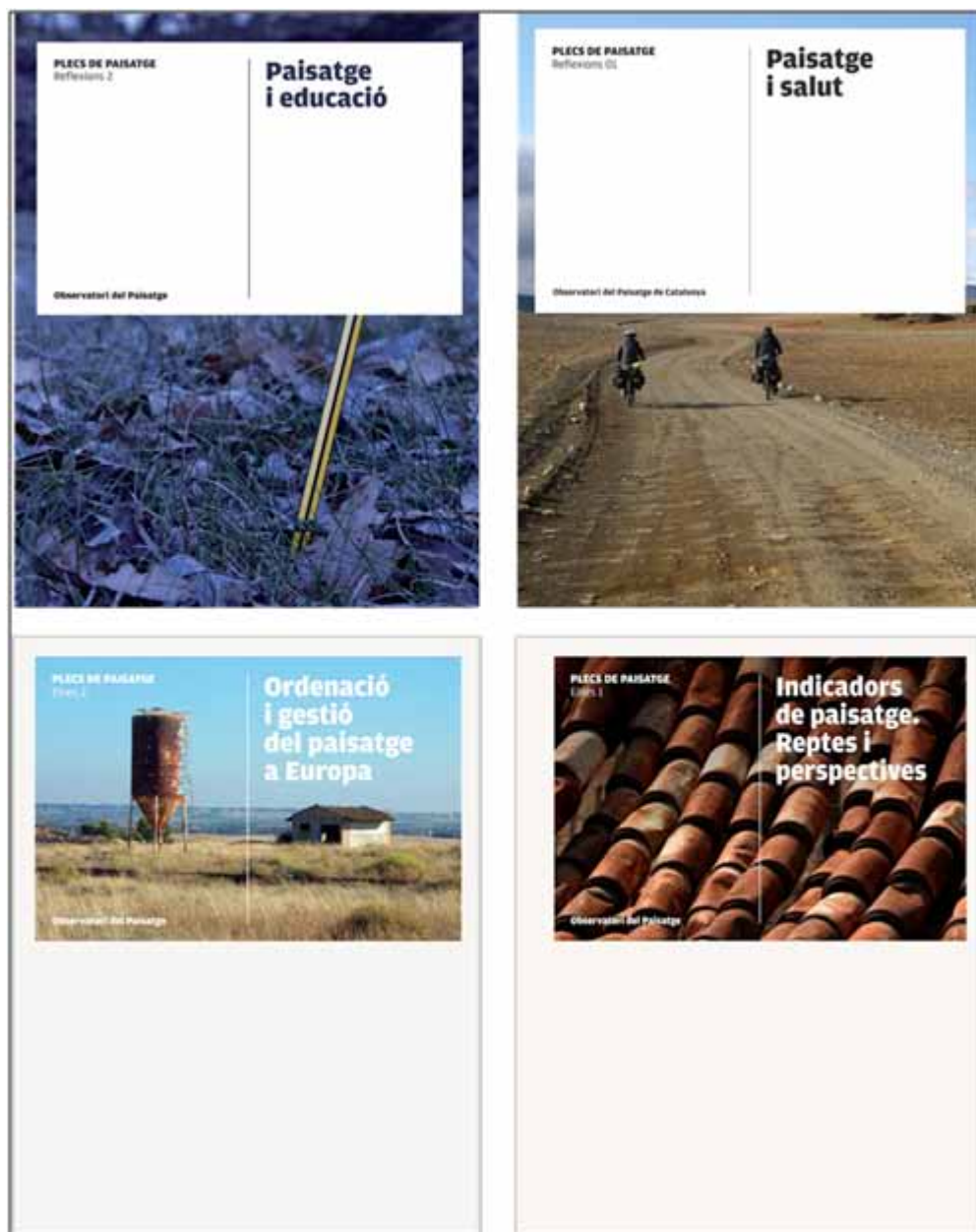
Den siste vurderingen i denne delen er for landskapsdokumentene (www.catpaisatge.net/eng/cartes.php). Dette har vist seg å være et svært kraftig redskap på lokalt nivå, under visse omstendigheter. Landskapsdokumenter kan brukes av lokale myndigheter (distriktråd, kommuner og samfunn) og/eller av foreninger som ønsker å skrive avtaler mellom agenter på et visst område (administrasjoner, sosiale og økonomiske agenter, etc.) for å fremme handlinger og strategier for landskapsvurdering og forbedring. Det er viktig å peke på at landskapschartre krever sterkt lederskap, et klart veikart som man har blitt enig om, stort engasjement fra alle involverte parter og utholdenhet i å gjennomføre oppgavene. Hvis disse fire faktorene ikke er til stede, er landskapscharteret dømt til å mislykkes.

Skape bevissthet

I Catalonia skaper landskapet økende offentlige bekymring. Men det er viktig å heve det generelt lave nivået av landskapsbevissthet. Alle initiativene som er nevnt over, bidrar til å heve bevisstheten, slik som følgende initiativ, som er basert på institusjonell og organisatorisk deltakelse og samarbeid:

- Regelmessig samarbeid med TV3 (den viktigste offentlige katalanske fjernsynskanalen) med forskjellige slags programmer for å øke bevisstheten om de 135 landskapene i Catalonia.
- Samarbeid med "Descobrir Catalonia" (et reise- og fritidsmagasin), med én artikkel i måneden om ett av de 135 landskapene i Catalonia (<http://www.catpaisatge.net/eng/paisatgemes.php>). Observatoriet samarbeider med andre regionale og lokale kultur- og fritidsmagasiner.
- Forberedelse av seminarer, kurs og konferanser for å bidra til refleksjon, opplæring og sosial sensibilisering angående landskap (se også "Utveksling av offentlig hjelp og informasjon").
- Forberede publikasjoner finansiert av institusjoner, stiftelser og private foretak (www.catpaisatge.net/eng/publicacions_coleccions.php).

- Nettstedet til landskapsobservatoriet i Catalonia, med nyhetsbrev, publisert på fire språk, som inneholder informasjon sendt inn fra eksterne kilder (www.catpaisatge.net).
- Nye plattformer for kommunikasjon og sosial samhandling gjennom Twitter (http://twitter.com/catpaisatge_en) og Facebook (www.facebook.com/catpaisatgeEN), på katalansk, spansk og engelsk.

Bilde 7. Samlingen "Plocs de Paisatge", med to serier ('Refleksjoner' og "Redskaper") omfatter artikler, studier, arbeidsgrupper, konferanser som vurderer et spesielt aspekt eller problem tilknyttet landskapet, reguleringer, instrumenter og metoder for beskyttelse, ledelse og planlegging av landskap.

Før vi går til de neste punktene, er det nødvendig å presentere on-line-prosjektet Wikipedra, et resultat av offentlig samarbeid. Wikipedra (<http://wikipedra.catpaisatge.net/>) er en interaktiv 2.0-versjon av et geografisk informasjonssystem for å presentere, visualisere og konsultere data om tørrsteinhytter og -ly i Catalonia. Denne nettapplikasjonen vil på den ene siden gjøre det mulig å utføre intuitive og interessante konsultasjoner (med kart, fotografier, filer og søk), og, på den andre siden, vil den gjøre det mulig for folk å presentere og modifisere data angående tørrsteinkonstruksjoner i Catalonia. Målet er å samle inn og oppdatere data om så mange tørrsteinkonstruksjoner som mulig. I sin seks måneder lange historie har Wikipedra laget en liste på mer enn 5000 tørrsteinhytter og -ly over hele Catalonia. I dette prosjektet er observatoriet bare en paraplyorganisasjon for å

fremme og utvikle Wikipedras database. Informasjonen kommer inn fra medlemmer av offentligheten og foreninger, til bruk i landskapspolitikk.

Utdanning

Observatoriets viktigste utdanningsinitiativ er å lage opplæringsmateriale om landskap fra et integrert perspektiv ved navn "By, territorium og landskap", beregnet på ungdomsskolenivået.

Prosjektet omfatter et nettsted for utdanning om landskap (www.catpaisatge.net/educacio). Over 450 000 katalanske skoleelever i alderen 12-16 år har dette materialet på skolen fra 2009.

Bilde 8. Wikipedras portal

Dette prosjektet gjennomføres koordinert med Utdanningsdepartementet og Departementet for territorium og bærekraft i den katalanske regjeringen, og landskapsobservatoriet. Dette er et lysende eksempel på tverrsamarbeidet som det er så vanskelig å oppnå. Utdanningsdepartementets bidrag er fundamentalt, ikke bare for å garantere utdanningsmålene for prosjektet, men også for å føre det inn i alle skoler i Catalonia. På den andre siden er det verdt å nevne det faktum at dialog med forlag har ført til at landskapskart over Catalonia har blitt tatt med i noen lærebøker i geografi til bruk i ungdomsskolen.

Gjensidig hjelp og informasjonsutveksling

Kapittelet kan ikke avsluttes uten å peke på internasjonalt samarbeid innenfor observatoriet. Samarbeid med andre europeiske regioner og land styrker ikke bare vår egen landskapspolitikk i Catalonia, men også ELK. Mange eksempler på hjelp og informasjonsutveksling på internasjonale og europeiske nivåer og samarbeid over grensene (se neste del) gjennomføres.

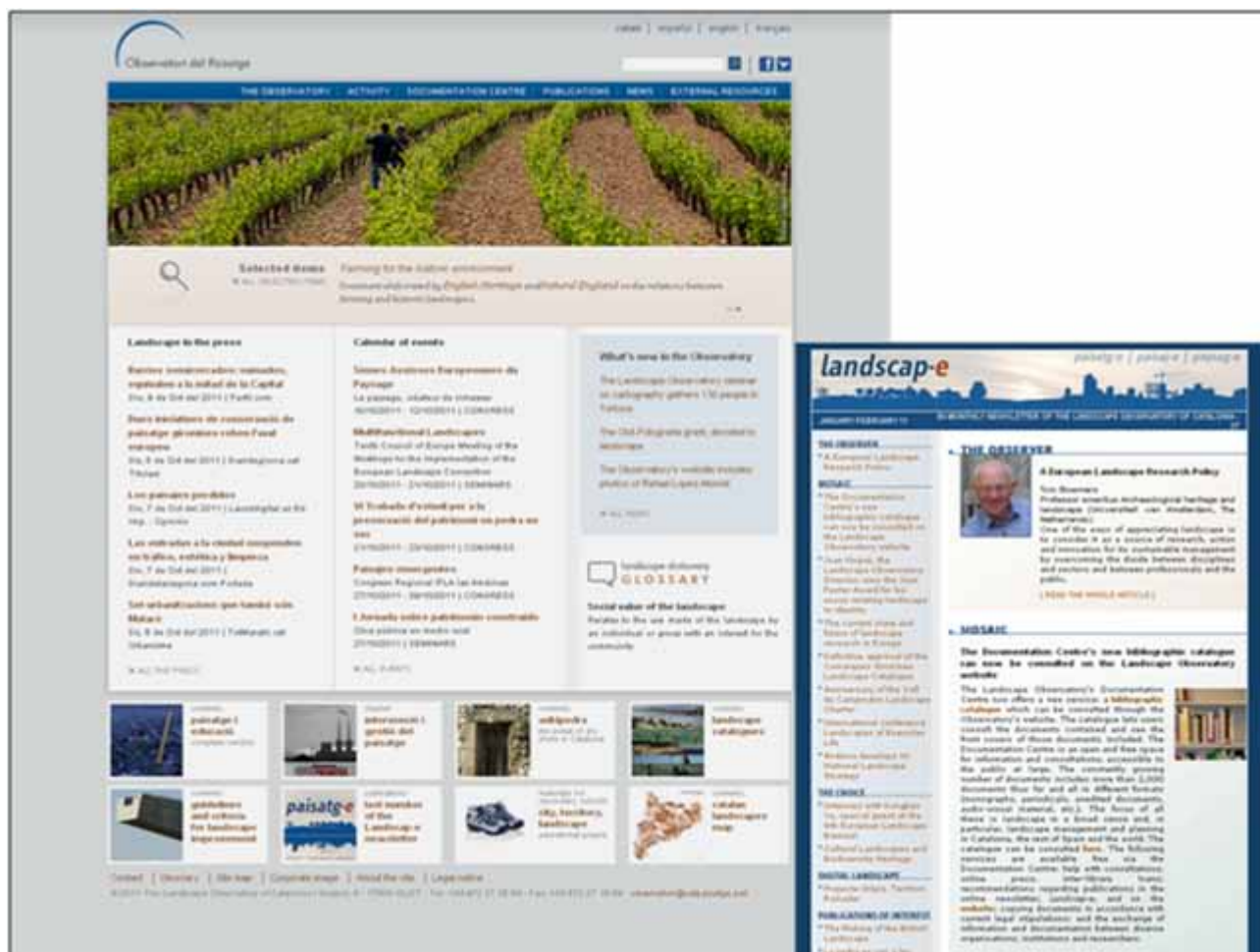
På feltet gjensidig samarbeid og informasjonsutveksling, har Landskapsobservatoriet i Catalonia vært aktivt på følgende måter:

- Deltatt på europeiske og internasjonale konferanser og seminarer; organisert konferanser med gjestedeltakere fra andre land, eller organisert konferanser sammen med andre europeiske institusjoner (www.catpaisatge.net/eng/jornades.php).
- Deltatt på det irske kulturvrådets "Landscape Character Assessment" annethvert år siden 2009.
- Møter for å utveksle erfaring med regjeringene i andre regioner i Spania og noen europeiske land (Irland, Italia, Nederland).
- Deltatt i ekspertpanelet om gjennomføringen av Den europeiske landskapskonvensjonens informasjonssystem (ELCIS), fremmet av Europarådet.

Bilde 9. Materiale og nettsted i "By, territorium, landskap"

- Samarbeidet med det argentinske landskapsnettverket (Red Argentina del Paisaje) på internasjonalt nivå for å opprette landskapsobservatorier i forskjellige provinser i Argentina. På samme måte samarbeider også observatoriet med lignende institusjoner i Brasil, Uruguay og Costa Rica. Det er viktig å peke på at ELK er hovedreferansen for latinamerikanske landskapsinitiativer, noe som selvsagt sier mye om konvensjonen.
- Deltatt i det europeiske nettverket for lokale og regionale myndigheter for å gjennomføre Den Europeiske landskapskonvensjonen (RECEP-ENELC), noe som gir gode muligheter for å utveksle informasjon, erfaringer og universitetsforskning på gjennomføring av ELK.

Bilde 10. Engelsk versjon av observatoriets nettsted og nyhetsbrevet "Landscape-e".

Samarbeid over grensene

I 2009 samarbeider observatoriet med det franske departementet for økologi, energi, bærekraftig utvikling og arealplanlegging i organisasjonen av den 5. arbeidsgruppen for samarbeid over grensene, holdt i Olot (Catalonia), med henblikk på å utveksle synspunkter og arbeidsmetoder der vi sammenligner franske landskapsatlas og katalanske landskapskataloger, med deltakelse av eksperter fra ulike europeiske land. De første fire utgavene av arbeidsgruppen, fremmet av det franske departementet, ble holdt i land eller regioner som grenser til Frankrike (Vallonia, Spania, Italia og England).

På den andre siden hjelper oversettelsen av observatoriets nettsted, nyhetsbrev og annen informasjon til engelsk og fransk (Europarådets to offisielle språk) med å informere resten av Europa og verden om den katalanske erfaringen med å fremme deltakelse og samarbeid.

Konklusjon

Landskapsarbeidet i Catalonia starter med en integrert visjon for helheten. Denne visjonene omfatter reguleringer, agendaer og politikk; aktørene og deres respektive nettverk; offentligheten, og til slutt, institusjoner og teknikere som er engasjert i saken. Alle disse elementene fører til gode samarbeidserfaringer. Men det er mange og store utfordringer: oppmuntre til dialogklima mellom regjeringer for å overvinne fragmenteringen i strukturen til den offentlige administrasjonen; styrke dialogen mellom det sivile samfunnet og de forskjellige administrasjonene; fostre samarbeid mellom offentligheten og folks privatliv, mens man utforsker alternative kanaler for landskapsforvaltning og –planlegging, og måter å finansiere dem på; finne fantasifulle måter til å overkomme mangelen på økonomiske ressurser til samarbeid eller løse det innviklede problemet med styring som er kjent for oss alle (hvem gjør hva og på hvilket nivå angående landskap?). Landskapsobservatoriet i Catalonia har som mål fortsatt å spille en viktig rolle i å oppnå disse viktige målene. Dette er kollektive utfordringer uten målstrek.

Særtrekkene som kjennetegner Nordkalott-området, som flotte elveområder og vakkert fjellandskap formet av samekultur og reindrift, setter et sterkt preg på miljøet. Utbygging av reiseliv, energiproduksjon, gruveindustri og infrastruktur skaper nye og mangfoldige utfordringer for de som har ansvaret for utnyttelsen av arealene. Forståelse for landskapenes betydning er i en nøkkelposisjon når det gjelder å altomfattende tilpasse den europeiske landskapskonvensjonen i praksis. For å forsikre oss om at arbeidet i Nordkalottområdet fortsetter, blir det dannet en landskaps-samarbeidsgruppe.

Den 7.-9.2011 ble det på samemuseet Siida i Enare arrangert en internasjonal konferanse for å fremme at målsetningen i den europeiske landskapskonvensjonen blir oppnådd. I tillegg til talene som ble holdt på konferansen, skrev foreleserne en artikkel om sitt emne som er samlet her i denne publikasjonen. Vi håper publikasjonen vil hjelpe de som planlegger utnyttelsen av områdene i det praktiske arbeidet og oppmuntre kommunene til å gjennomføre framtidens planlegging i samsvar med målsetningen i den europeiske landskapskonvensjonen. Publikasjonen fås på fem forskjellige språk; finsk, svensk, norsk, nordsamisk og engelsk.

REPORTS 48 | 2012

LANDSKAPET I NORD

**"GJENNOMFØRING AV DEN EUROPEISKE
LANDSKAPSKONVENSJONEN I KOMMUNENE PÅ NORD-
KALOTTEN"- KONFERANSEN 7.-9.9.2011, Enare, Finland**

Lapplands nærings-, trafikk- og miljøsentre

ISBN 978-952-257-539-5 (painettu)

ISBN 978-952-257-540-1 (PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2846 (painettu)

ISSN 2242-2854 (verkkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-257-540-1

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus

